

Podněty pro rozvoj historie matematiky na MFF UK

Jindřich Bečvář

Katedra didaktiky matematiky,
Matematicko-fyzikální fakulta UK, Praha

Poděbrady, srpen 2016

becvar@karlin.mff.cuni.cz
becvamar@fd.cvut.cz

Úvod

■ 2. část společného článku

Bečvář, Bečvářová, Netuka

– situace v 80. letech 20. století

politický vývoj

mírné uvolnění

společenské změny

– postavení historie matematiky v ČSSR a na MFF UK
se měnilo

Předmět *Světonázorové problémy v matematice* (1981 až 1990)

- Nový předmět v celostátních plánech učitelského studia
 - reforma studijních plánů (1976)
 - poprvé vyučován 1981/82 v 5. ročníku (2/1 Z, 0/2 Z)
 - vyučující: Jaroslav Šedivý (1934–1988) od roku 1981/82
 - vyučující: Jaroslav Folta (1933–2011) od roku 1989/90

Předmět *Světonázorové problémy v matematice* (1981 až 1990)

- Nový předmět v celostátních plánech učitelského studia
 - reforma studijních plánů (1976)
 - poprvé vyučován 1981/82 v 5. ročníku (2/1 Z, 0/2 Z)
 - vyučující: Jaroslav Šedivý (1934–1988) od roku 1981/82
 - vyučující: Jaroslav Folta (1933–2011) od roku 1989/90

J. Folta (1981): *Zavádění nového předmětu „Světonázorové problémy matematiky“ do vysokoškolského vzdělávání učitelů matematiky od studijního roku 1981/2 přináší řadu problémů. Předmět zahrnuje vedle matematické logiky a filozofických problémů základů matematiky značnou část věnovanou dějinám matematiky a právě k posledním dvěma oblastem zatím ne na všech vysokých školách existují odborníci.*

Pro dokreslení situace:

- Předmět *Dějiny fyziky* (2/0)
 - od školního roku 1981/1982
 - vyučující: Ivan Úlehla (1921–2004)
 - vyučující: Libor Pátý (1929), od r. 1987/88
 - vyučující: Václav Frei (1930–2011), od r. 1990/91
 - vyučující: Erika Poková (1965), od r. 1991/92

- Předmět *Dějiny školy a pedagogiky* (2/0 Zk)
 - vyučující: Vladimír Štverák (1928) a Růžena Váňová (1946)

- *Filozofický seminář* (0/2, 0/2)
 - výběrový seminář pod hlavičkou Matematického ústavu UK
 - vyučující: Petr Vopěnka (1935–2015)
 - 1982/1983 až 1986/1987
 - filozofie a historie matematiky

- *Seminář z filozofie matematiky* (0/2, 0/2)
 - výběrový seminář pod hlavičkou Matematického ústavu UK
 - vyučující: Petr Vopěnka
 - 1987/1988 až 1988/1989

- Oba semináře určeny studentům všech ročníků, oborů a specializací.

■ *Filozofické otázky přírodních věd (2/0)*

- povinná přednáška pro studenty odborného studia
- filozofie a historie přírodních věd
- 1985/1986 až 1989/1990
- externí vyučující: A. Šikýř, V. Urbánek, S. Buble,
K. Kasal, D. Janáková, J. Fikáček

Letní školy *Světonázorová výchova v matematice* (1980 až 1989)

■ Situace v roce 1980

- V Československu nebyli vychováváni ani vyučující, ani odborníci k profesionální práci se zaměřením na historii a filozofii matematiky a dějiny exaktních věd.
- Fakulty vychovávající učitele matematiky nebyly připraveny na výuku předmětu *Světonázorové problémy v matematice* (nebyli přednášející, nebyla odborná literatura).
- Byli tu profesionálové mimo VŠ:
 - Luboš Nový (1929) a Jaroslav Folta (Historický ústav, později Ústav čsl. a světových dějin ČSAV)
 - Karel Berka (1923–2004) (Ústav pro sociol. a filoz. ČSAV)

- Idea vzniku letních škol: J. Šedivý (KTVM MFF UK)
 - příprava vysokoškolských vyučujících předmětu
Světonázorové problémy v matematice
 - letní školy *Světonázorová výchova v matematice*
 - vzdělávací charakter
 - původní představa: tři, čtyři běhy letní školy
 - skutečnost: letos 37. běh (po dlouhém vývoji)
- Příprava a organizace letních škol: J. Šedivý a J. Folta
 - později: J. Šedivý, J. Folta, E. Fuchs
 - později: J. Folta, E. Fuchs, J. Bečvář
 - pod hlavičkou Matematické pedagogické sekce JČSMF

■ Deset letních škol *Světónázorová výchova v matematice*

1. Branžež (1. 9. – 5. 9. 1980)
2. Cikháj (1. 6. – 5. 6. 1981)
3. Prostřední Bečva (31. 5. – 4. 6. 1982)
4. Luhačovice (30. 5. – 3. 6. 1983)
5. Živohošť (28. 5. – 1. 6. 1984)
6. Malá Morávka – Karlov (27. 5. – 31. 5. 1985)
7. Lipovec (26. 5. – 30. 5. 1986)
8. Jevany (25. 5. – 29. 5. 1987)
9. Valašské Meziříčí (30. 5. – 3. 6. 1988)
10. Vranov nad Dyjí (29. 5. – 2. 6. 1989)

- Letní školy v polovině 80. let:
 - obecně vzdělávací charakter se postupně měnil,
 - někteří původně pasivní posluchači začali přednášet,
 - seznamovali své kolegy s historií disciplín, v nichž odborně pracovali, resp. které na vysokých školách přednášeli.
- Původně vzdělávací akce se postupně přetvářela na pravidelná setkávání milovníků historie matematiky.
- Obsahem letních škol byla
 - klasická témata historie matematiky,
 - místy obohacená o různé filozofické pohledy.

Publikace z historie matematiky (1983 až 1990)

■ Skripta *Světonázorové problémy matematiky*

- nedostatek česky psané literatury z dějin matematiky
- idea vzniku souboru skript: 1. LŠ (Branžež, 1980)

J. Šedivý, J. Folta: *Světonázorové problémy matematiky I*

J. Šedivý a kol.: *Světonázorové problémy matematiky II*

J. Šedivý a kol.: *Světonázorové problémy matematiky III*

E. Fuchs a kol.: *Světonázorové problémy matematiky IV*

SPN, Praha, 1983, 1984, 1985, 1987; 200, 220, 258, 284 stran

- spoluautoři: J. Bečvář, K. Berka, J. Čižmár, J. Frolíková, I. Füzéková, J. Hořejší, J. Chvalina, I. Netuka, Š. Schwabik, J. Veselý

- Sborníky přednášek z letních škol

J. Šedivý (ed.): *Světonázorová výchova v matematice*

J. Folta (ed.): *Filozofické a vývojové problémy matematiky*

JČSMF, Praha, 1987, 1988; 296, 186 stran

– autoři příspěvků: J. Bečvář, K. Berka, J. Čižmár,

E. Fuchs, J. Hrubeš, R. Kolomý, I. Marek, I. Netuka,

J. Pech, Š. Schwabik, V. Štefl, J. Šedivý, J. Veselý

a

H. Kořínková (jediný politicky motivovaný příspěvek)

- Skripta o vývoji vyučování matematice

a „zdrojové“ texty doplněné zasvěcenými komentáři

J. Šedivý a kol.: *Antologie matematických didaktických textů.*

Období 1360–1860

J. Šedivý, J. Mikulčák, S. Židek: *Antologie z učebnic matematiky 1860–1960*

SPN, Praha, 1987, 1988, 264, 320 stran

– autorsky se podíleli: I. Füzéková, J. Pech

- *Dějiny matematiky a fyziky v obrazech* (1982 až 1990)
 - sady listů B5: celostránkové obrázky doplněné na druhé straně stručným textem
 - k výuce: pro učitele základních a středních škol
 - popularizace: naši i světoví matematici, fyzici, astronomové, důležité monografie a časopisy, stroje a přístroje, činnost vědeckých společností a škol apod.
 1. soubor (J. Šedivý, J. Folta)
 2. soubor (V. Malíšek)
další soubory (větší autorské kolektivy)
 9. soubor byl r. 1991 připraven, ale již nevyšel

- Články v časopisu *Matematika a fyzika ve škole*

- Rekapitulace 1980 až 1989:
 - deset letních škol,
 - vzdělávací charakter, postupný nárůst vědecké práce,
 - $962 + 584 = 1\,546$ stran v šesti svazcích skript,
 - 382 stran ve dvou sbornících,
 - osm souborů *Dějiny matematiky a fyziky v obrazech*.
- Vydané publikace pravidelně získávali účastníci letních škol.
- Postupně narůstal počet česky psaných kvalitních textů z historie matematiky.
- Historie matematiky se začala vracet ke své předválečné oblibě a úrovni (Quido Vetter (1881–1960)).

- Poplatnost tehdejší ideologii:

- *Světonázorové problémy v matematice,*

- *Světonázorová výchova v matematice*

byly víceméně krycí názvy pro historii matematiky.

Stálá pracovní skupina pro dějiny matematiky (1986)

- První podnět ke vzniku: 1. LŠ (Branžež, 1980)
 - ve zprávě o průběhu 1. letní školy (J. Folta):

Doporučovalo se, aby Jednota československých matematiků a fyziků vytvořila skupinu vážnějších zájemců o historii matematiky a tak podnítila rozvoj tohoto oboru u nás. V diskusi bylo mimo jiné naznačeno, že je třeba věnovat zavedení předmětu na vysoké školy zvýšenou péčí, protože tato pedagogická základna by mohla posílit i badatelskou práci v dějinách matematiky a tak pomoci postihnout zejména neobyčejný rozvoj československé matematiky v průběhu dvacátého století a zejména v období výstavby socialistického Československa.

- Stálá pracovní skupina pro dějiny matematiky vznikla r. 1986
při JČSMF
a Československé společnosti pro dějiny věd a techniky.
 - předseda: Břetislav Novák, místopředseda: Jaroslav Folta,
tajemník: Jindřich Bečvář
 - nový předseda: J. Folta, místopředseda: J. Bečvář,
hospodář: E. Fuchs, tajemnice: A. Šolcová
 - aktivní členové: L. Berger, L. Bukovský, M. T. Morovics,
I. Netuka, L. Nový, J. Šedivý, J. Veselý
- hlavní aktivita: organizace letních škol, vydávání
doprovodných publikací

Komise pro historii matematiky a fyziky na MFF UK (1982)

- Komise pro historii matematiky a fyziky na MFF UK
vznikla roku 1982, ještě před vznikem
Stálé pracovní skupiny pro dějiny matematiky
 - Jejímú vzniku a činnosti nebyla dosud věnována žádná pozornost.
 - O této problematice promluví za chvíli prof. Ivan Netuka.

Oddělení historie matematiky na Matematickém ústavu UK (1988)

■ Minulost:

Kabinet dějin přírodních věd

- při Katedře algebry a geometrie MFF UK
- existoval v letech 1966/67 až 1969/70
- vedoucí Irena Seidlerová (1926) z HÚ ČSAV
- historie matematiky a fyziky v našich zemích
- zrušen bez náhrady počátkem normalizace

■ *Oddělení historie matematiky*

- na Matematickém ústavu Univerzity Karlovy (MFF UK)
- založeno r. 1988 z iniciativy I. Netuky
- vedoucí J. Bečvář
- členové: J. Daneš, I. Netuka, J. Veselý, B. Vojtášková, L. Zajíček (MFF), J. Folta, L. Nový (ČSAV)
- první institucionální zázemí pro dějiny matematiky
- zaměření (1989/90): *Oddělení historie matematiky je zaměřeno na dějiny světové matematiky 19. a 20. století, dějiny československé matematiky a matematiky na Univerzitě Karlově a podílí se na výuce dějin a světonázorových problémů matematiky.*

- Dopis I. Netuky děkanovi, proděkanům (11. 7. 1988):
 - mj. o publikacích, které by bylo žádoucí vydat k oslavám 650. výročí založení UK: V. Jarník (J. Novák), E. Weyr (J. Bečvář), F. J. Studnička (J. Bečvář), E. Čech (matematika), B. Bolzano (J. Veselý), B. Bydžovský, K. Petr, V. Kořínek, J. Hájek, E. Čech (didaktika).

Připravit k výročí publikace tohoto typu by bylo vysoce žádoucí, jistě však náročné. Pokud bude konstituováno Oddělení historie matematiky, mělo by mu být zpracování publikace takového zaměření uloženo.

- Realizováno: detailní, historicky i matematicky náročné zpracování životních osudů a hodnocení vědeckých děl a všestranných aktivit českých matematiků.

- Za svůj důležitý a prvořadý úkol považovalo Oddělení sepsání rozsáhlé publikace pojednávající o vývoji matematiky na pražské univerzitě.
- V 90. letech 20. století a na počátku 21. století
 - poměrně příznivé podmínky
 - řada celostátních i mezinárodních aktivit
 - kontakty na celostátní i mezinárodní úrovni

- V současné době
 - téměř žádnou aktivitu nevyvíjí
 - většina jeho členů MFF opustila, resp. je v penzijním věku
 - Oddělení ztratilo instituciální podporu a zázemí, což do značné míry souvisí se současným rezervovaným přístupem současného vedení MFF UK k významu historie matematiky.
- Důsledek: řada aktivit se intenzivně rozvíjí „pod jinou hlavičkou“.
- Historie se tak do jisté míry opakuje.

Přednášky z dějin matematiky (od r. 1990/91)

- Po roce 1989 byly přepracovány povinné učební plány, brzy následovala:
 - specializace a diferenciacie fakult připravujících učitele matematiky
 - vznik nových fakult připravujících učitele matematiky
 - zrušení celostátních učebních plánů
- Na MFF UK od roku 1990/91: *Dějiny matematiky*
 - J. Bečvář
 - nejprve pro 5. ročník (2/0, 2/0 Zk)
 - později pro 4. ročník (—, 2/0 KZ)

■ V současné době

Dějiny matematiky (2/0 Z, 2/0 Zk)

- pro 3. ročník bakalářského studia učitelství matematiky
- J. Bečvář, M. Bečvářová
- základní kurz: vývoj matematiky ve starém Řecku
a ve středověké Evropě

Výběrové přednášky z dějin matematiky (od r. 1990/91)

- Výběrové přednášky, které doplňovaly základní kurs dějin matematiky v letech 1990 až 2016, měly tato zaměření:
 - matematika ve starověku, Egypt, Mezopotámie, Čína (J. Bečvář, M. Bečvářová)
 - matematika ve středověku (J. Bečvář, M. Bečvářová)
 - matematika v novověku (J. Bečvář)
 - na některá témata byli zváni hosté
- Výběrové přednášky z dějin vyučování matematice:
 - *Reformy výuky matematiky* (M. Bečvářová)
 - *Vývoj matematického vzdělávání* (M. Bečvářová)

■ *Katedra filozofie matematiky a přírodních věd* MFF UK

- od r. 1990/91
- řada výběrových přednášek
- historie matematiky do jisté míry v přednáškách

Filosofie matematiky (2/0, 2/0) J. Fiala

Paradoxy a logika (2/0) P. Kůrka

Základy matematického myšlení (2/2, 2/2) P. Vopěnka

Výběrové semináře z dějin matematiky

- Výběrový *Seminář z dějin matematiky* (0/2 Z, 0/2 Z)
 - při Oddělení historie matematiky MÚ UK
 - 1989/1990 až 2004/2005
 - vedoucí J. Bečvář
 - pro studenty všech oborů a specializací
 - V některých letech byl součástí

Celostátního semináře z dějin matematiky

(Brno, Plzeň, Liberec, České Budějovice)

- Výběrový *Didakticko-historický seminář* (0/2 Z, 0/2 Z)
 - při Katedře didaktiky matematiky
a při Oddělení historie matematiky MÚ UK
 - 2005/2006 až 2014/2015
 - vedoucí J. Bečvář
 - pro studenty všech oborů a specializací
- Na obou seminářích vystupovali
 - naši i zahraniční historici matematiky, matematici,
 - didaktici, doktorandi, pedagogové z praxe
- Monotématické cykly
 - Eukleidés a jeho *Základy*
 - Vznik a vývoj Univerzity Karlovy
 - Pedagogické zkušenosti doktorandů a postdoktorandů atd.

- Speciální výběrový seminář *Řecké matematické texty*
 - filologicko-matematický rozbor řeckých klasických matematických textů
 - nejprve Z. Šír, nyní Z. Halas
- Univerzita třetího věku
 - již čtvrtým rokem nabízena témata z dějin matematiky
 - J. Bečvář, M. Bečvářová

Diplomové a bakalářské práce

- Devadesátá léta
 - několik diplomových prací z historie matematiky
 - vedli J. Bečvář a I. Netuka
- Nové století/tisíciletí
 - témata z historie matematiky a historie vyučování matematice opět zadávána jako bakalářské či diplomové práce pro studenty učitelských kombinací
 - obhájené, řešené i vypsané práce viz web MFF UK, knihovna MFF UK

Letní školy z historie matematiky (1990 až 2002)

- 10. LŠ (Vranov nad Dyjí, 29. 5. – 2. 6. 1989)
 - již bylo cítit nadcházející politické změny
 - návrh J. Bečváře: přejít od „krycího názvu“
 - Letní škola Světonázorová výchova v matematice*
 - k názvu
 - Letní škola z historie matematiky*
 - byl přijat
 - organizace letních škol: J. Folta, J. Bečvář, E. Fuchs
(Stálá pracovní skupina pro dějiny matematiky)

- Letní školy z historie matematiky (1990 až 2002)

- 11. Lanžhot (4. 6. – 8. 6. 1990)**

- 1990/91: prudký nárůst cen ubytovacích zařízení
 - nedostatečné finanční možnosti fakult i účastníků

- velkorysá nabídka J. Foly:
konat LŠ na jeho soukromém objektu

- 12. Manětín – Brdo (3. 6. – 7. 6. 1991)**

- 13. Manětín – Brdo (1. 6. – 5. 6. 1992)**

- 14. Manětín – Brdo (31. 5. – 4. 6. 1993)**

- skromné podmínky, výrazný pokles počtu účastníků

- Řešení problému: školy s přidruženými ubytovacími zařízeními
 - osobní kontakty: Vyškov, Chrudim, Jevíčko, Velké Meziříčí
 - výrazný nárůst počtu účastníků
 - aktivní účast doktorandů

15. Vyškov (26. 8. – 30. 8. 1994)

16. Chrudim (25. 8. – 29. 8. 1995)

17. Jevíčko (23. 8. – 27. 8. 1996)

18. Jevíčko (22. 8. – 26. 8. 1997)

19. Jevíčko (21. 8. – 25. 8. 1998)

20. Jevíčko (18. 8. – 22. 8. 1999)

21. Velké Meziříčí (25. 8. – 29. 8. 2000)

22. Jevíčko (24. 8. – 28. 8. 2001)

23. Jevíčko (22. 8. – 26. 8. 2002)

Obecné otázky matematiky a informatiky (1992)

- Složitá jednání v letech 1991 a 1992
- Akreditován nový obor se třemi podobory:
 - dějiny matematiky a informatiky,
 - vyučování matematice a informatice,
 - elementární matematika,
s možností kombinací těchto podoborů.
- Individuální příprava doktorandů od školního roku 1992/1993.
 - Dosud obhájeno 45 doktorských prací,
většina v podoboru dějiny matematiky.
 - V roce 2016 je na oboru 18 doktorandů v prezenčním
a kombinovaném studiu.

Semináře z historie matematiky pro vyučující na středních školách (od roku 1993)

- *Semináře o filozofických otázkách matematiky a fyziky*
 - od roku 1980 každý druhý rok (mírné nepravidelnosti)
- *Semináře z historie matematiky pro vyučující na středních školách*
 - idea vznikla roku 1992
 - od roku 1993 se konají pravidelně každý druhý rok
 - navázaly na vzdělávací ideu letních škol *Světonázorová výchova v matematice*
 - zaměřeny na vzdělávání středoškolských učitelů
 - první organizátoři: J. Bečvář, E. Fuchs, D. Hrubý
 - nyní: J. Bečvář, M. Bečvářová, Z. Halas, M. Melcer

■ Přehled seminářů

1. Jevíčko 18. 8. – 22. 8. 1993
2. Jevíčko 21. 8. – 24. 8. 1995
3. Jevíčko 18. 8. – 21. 8. 1997
4. Jevíčko 23. 8. – 26. 8. 1999
5. Jevíčko 20. 8. – 23. 8. 2001
6. Jevíčko 18. 8. – 21. 8. 2003
7. Jevíčko 22. 8. – 25. 8. 2005
8. Jevíčko 20. 8. – 23. 8. 2007
9. Jevíčko 17. 8. – 20. 8. 2009
10. Jevíčko 22. 8. – 25. 8. 2011
11. Poděbrady 19. 8. – 22. 8. 2013
12. Poděbrady 17. 8. – 20. 8. 2015

- Monotématická zaměření – např.
 - Matematika ve starověku (1993)
 - Matematika ve středověku (1999)
 - Archimédés ze Syrakús (2013)
 - Eukleidés z Alexandrie (2015)
- Idea: propojení matematiky, historie, filozofie a didaktiky s ohledem na přímé využití při základní výuce matematiky i ve výběrových seminářích
- Příští akce:
 - 13. Poděbrady (2017): matematika ve vrcholném a pozdním středověku**

Edice *Dějiny matematiky* (1994)

- Vznik edice *Dějiny matematiky*: 1994, J. Bečvář, E. Fuchs
 - rozšířené texty přednášek z 1. semináře z historie matematiky pro vyučující na středních školách (1993)
 - publikační možnosti pro širší komunitu zájemců o historii matematiky
 - 1994 až 2016: 61 svazků (nejrůznější finanční podpora)
 - charakter jednotlivých svazků
 - upravené diplomové, disertační a habilitační práce
 - rozšířené texty přednášek (semináře, konference)
 - monografie učebnicového charakteru
 - ryze odborné monografie
 - komentované překlady

- Redakční rada (2016):

Jindřich Bečvář (MFF UK, Praha),

Martina Bečvářová (FD ČVUT a MFF UK, Praha),

Vlastimil Dlab (Ústav matematiky a statistiky University
Carleton, Ottawa),

Eduard Fuchs (Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity,
Brno),

Jiří Hudeček (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha),

Magdalena Hykšová (FD ČVUT, Praha),

Ivan Netuka (MFF UK, Praha),

Antonín Slavík (MFF UK, Praha),

Miroslav Vlček (FD ČVUT, Praha).

Autorský přínos:

T. Bártlová, J. Baštinec, J. Bečvář, M. Bečvářová, B. Beham, M. Benediktová Větrovcová, Š. Bilová, Ch. Binder, F. Böttcher, T. Cipra, L. Čechová, J. Čižmár, J. Daneš, L. Demjančuková, V. Dlab, L. Dostálová, S. Domoradzki, P. Drábková, H. Durnová, J. Folta, E. Fuchs, J. Fuka, H. Gropp, Z. Halas, M. Hejný, J. Hora, J. Hrdličková, J. Hudeček, M. Hykšová, V. Chmelíková, M. Chocholová, L. Ilucová, M. Jarošová, M. I. Jurkina, M. A. Kamenskaja, M. Kašparová, P. C. Kjærgaard, J. Klaška, B. Klotzek, Z. Kohoutová, I. Kolář, A. Kopáčková, L. Koudela, P. Kraemer, R. Krömer, Z. Kubištová, M. Kupčáková, J. Langer, M. Lávička, K. Lepka, L. Lomtadze, A. Lukášová, K. Mačák,

V. Macháček, L. Matoušek, M. Melcer, J. Mikulčák, V. Moravcová,
F. Morkes, M. T. Morovics, K. Munkácsy, Z. Nádeník,
M. Němcová, I. Netuka, K. Nevrlá, A. M. Nikolič, M. Otisk,
E. Pecinová, M. Pémová, Ch. Phili, J. Preclík, R. Psík, M. Razpet,
N. Razpet, L. Rodríguez, T. Sauer, I. Saxl, B. Sedlačíková,
G. Schuppener, Š. Schwabik, Z. Sklenáriková, A. Slavík,
R. Smýkalová, H. K. Sørensen, L. Stachovcová, V. Svobodová,
I. Sýkorová, P. Šarmanová, A. Šarounová, J. Šimša, P. Šišma,
J. Škoda, M. Štemberková, M. Štěpánová, I. Štoll, D. Trkovská,
P. Trojovský, J. Veselý, Z. Voglová, L. Vojteková, H. Vymazalová,
W. Więslaw, L. Zajíček, I. Zolotarev, T. Zušćák, K. Žitný.

- Ediční přínos:

J. Bečvář, M. Bečvářová, Ch. Binder, E. Fuchs,
Z. Halas, A. Slavík

- Webová stránka:

<http://www.fd.cvut.cz/personal/becvamar/Edice/Edice.htm>

- Digitalizace: jednotlivé svazky dostupné na adrese

<http://www.dlm.cz>

- Svazky edice *Dějiny matematiky* jsou

– ve větších knihovnách ČR

– v zahraničí: Bratislava, Řím, Pisa, Bologna, Vídeň, Graz,
Mnichov, Krakov, Varšava, Sofie, Záhřeb, Teherán, ...

- Narůstající počet svazků edice *Dějiny matematiky*

– budí respekt u nás i v zahraničí

– vzbuzuje bohužel i závist (a nenávist)

Mezinárodní konference Historie matematiky (2003)

- Charakter letních škol se dále vyvíjel
 - hosté ze Slovenska, Polska, Německa, Itálie, Ruska, Ukrajiny, Tunisu
 - větší zapojení doktorandů (výsledky vlastní práce)
- *Letní škola z historie matematiky* nese od roku 2003 název *Mezinárodní konference Historie matematiky*
 - organizace: J. Bečvář, M. Bečvářová, E. Fuchs

24. Jevíčko (22. 8. – 26. 8. 2003)

25. Velké Meziříčí (27. – 31. 8. 2004)

26. Jevíčko (17. 8. – 21. 8. 2005)

27. Velké Meziříčí (25. 8. – 29. 8. 2006)

28. Jevíčko (24. 8. – 28. 8. 2007)

29. Velké Meziříčí (22. 8. – 26. 8. 2008)

30. Jevíčko (21. 8. – 25. 8. 2009)

31. Velké Meziříčí (18. 8. – 22. 8. 2010)

32. Jevíčko (26. 8. – 30. 8. 2011)

33. Velké Meziříčí (24. 8. – 28. 8. 2012)

34. Poděbrady (23. 8. – 27. 8. 2013)

35. Velké Meziříčí (22. 8. – 26. 8. 2014)

36. Poděbrady (21. 8. – 25. 8. 2015)

37. Poděbrady (19. 8. – 23. 8. 2016)

- Organizace letních škol a konferencí do roku 2005
 - namnožené sylaby v deskách, různě kvalitní, v nejednotné úpravě
 - program konference sestavován až na místě, tj. na počátku akce
- Od roku 2006 změna v organizaci konference:
 - dvě až tři zvané přednášky
 - větší počet kratších konferenčních příspěvků
 - program konference, časový harmonogram, seznam účastníků vždy na webové stránce konference zhruba dva měsíce před akcí
 - organizace: J. Bečvář, M. Bečvářová, M. Hykšová, I. Saxl

- Současný programový a organizační výbor:

J. Bečvář, M. Bečvářová, Z. Halas, M. Hykšová,
M. Melcer, I. Sýkorová

- Konferenční sborníky

- od roku 2006 dostávají účastníci konference sborník již na konferenci
- editoři M. Bečvářová, J. Bečvář
- 2006 v kroužkové vazbě (namnoženo)
- 2007 až 2016 vytištěno (Matfyzpress)

■ Rekapitulace 1990 až 2016

- 27 letních škol/konferencí/mezinárodních konferencí
- 12 seminářů z historie matematiky pro vyučující na SŠ
- 61 svazků edice *Dějiny matematiky*
celkem 15 167 stran + 114 stran obrazových příloh
- 10 konferenčních sborníků:
celkem 2 336 stran
- další monografie mimo edici DM
- kapitoly v monografiích
- řada časopiseckých prací

- Proniknutí na mezinárodní pole

- zvané přednášky
- časopisecké práce
- monografie:

M. Bečvářová, I. Netuka: *Karl Löwner and His Student Lipman Bers – Pre-war Prague Mathematicians*,
Heritage of European Mathematics,
European Mathematical Society, 2015

- Kvalifikační růst absolventů doktorského studia:

- 45 Ph.D.
- 7 habilitací: Bečvářová, Lávička, Milková, Slavík, Šír,
Trojovský, Zhouf
- 2 profesury: Bečvářová, Milková